

Nemzetpolitikai összefoglaló

2018. 37. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

A templomban, majd az iskolaudvaron nyitotta meg a tanévet az újraalapított marosvásárhelyi katolikus gimnázium

A marosvásárhelyi belvárosi Keresztelő Szent János plébániatemplomban, majd az iskolaudvaron nyitotta meg a tanévet az újraalapított II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Gimnázium. A tanévnyitó ünnepségen Kelemen Hunor, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) elnöke elmondta: nemcsak Maros megyében, hanem egész Erdélyben próbára tette a magyar emberek tűrőképességét a katolikus gimnázium korábbi ellehetetlenítése. "Ezt a próbát nem gyorsfutóknak találták ki. Mi viszont hosszú távra rendezkedtünk be, és bármilyen nehéz is volt, álltuk az élénk gördített akadályokat" - idézte Kelemen Hunort az RMDSZ hírlevele. A magyar szövetség elnöke szerint mindenki számára üzenete van annak, hogy a katolikus iskola ügyében nem sikerült legyűrni a magyar közösséget. Szerinte a közösség megtanulta: "egyetlenegy iskolát sem hagyhat elveszni", és ez azoknak is üzenet, akik "ma is leselkednek, és csak arra várnak, hogy újból lecsapjanak". A tanévnyitón részt vett Jakubinyi György, a gyulafehérvári római katolikus főegyházmegye érseke is. A magyar közmédiának adott nyilatkozatában az érsek megemlítette: nemzetközi politikai nyomással sikerült elérni, hogy újrainduljon a II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Gimnázium.

Románoktatás: nem tágít a miniszter, nem nyilatkozik a kisebbségi államtitkárság

Továbbra sem veszi figyelembe Valentin Popa oktatási miniszter az ellenérveket a nagy felháborodást keltő kormányrendelettel kapcsolatban, amely előírja, hogy az elemi osztályokban is szaktanárok oktassák a gyerekeket román nyelv és irodalomból. A tárcavezetővel folytatott keddi megbeszélésen az RMDSZ azt kérte a tanügyminisztertől, hogy vonja vissza az oktatási törvény módosítására vonatkozó rendeletet, Popa azonban ezt elutasította. Szabó Ödön parlamenti képviselő, az RMDSZ oktatásért felelős szakpolitikusa szerdán a Transindex hírportálnak elmondta, a továbbiakban törvénytervezetet dolgoznak ki, amellyel módosítanák vagy törölnék az oktatási törvény erre vonatkozó cikkelyét, ugyanakkor további lépésként a parlamenti oktatási bizottság meghallgatására kérték be a tanügyminisztert, erre a következő két hétben kerül sor. A tanügyi törvényt módosító rendeletet hevesen ellenzi nemcsak az RMDSZ, de a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége (RMPSZ), a Magyar Polgári Párt (MPP) is, ezenkívül civil szervezetek, a pedagógustársadalom képviselői is felháborodásuknak adtak hangot a drasztikus, elhamarkodott lépés miatt.

Átadták a magyar óvodafejlesztési program keretében épített első erdélyi óvodát

A partiumi Nagykárolyban vasárnap átadták a magyar kormány által finanszírozott Kárpát-medencei óvodafejlesztési program keretében épült első erdélyi óvodát. A kertvárosi református egyházközség új óvodájában – mely az épülő Kálvin-központ részét képezi – két csoportban negyven gyermek kezdi meg hétfőn a tanévet. Az óvodai tanévnyitóval egybekötött avatóünnepségre zsúfolásig megtelt az átadás előtt álló református templom. A rendezvény után Grezsa István, a Kárpát-medencei óvodafejlesztési programért is felelős miniszteri biztos az MTI-nek elmondta: Nagykárolyban példás együttműködés alakult ki a finanszírozó magyar kormány, az intézményt létrehozó református egyházközség, az óvodát működtető önkormányzat és a helyi közösség között. Úgy vélte: ennek köszönhető, hogy a tanévet az új intézményben kezdhetik a nagykárolyi óvodások. A beruházást a magyar állam közel 200 millió forinttal támogatta. Grezsa István elmondta, a nagykárolyi óvoda egyike annak a 150 új létesítménynek, amelyek felépítését a 38,5 milliárd forintos Kárpát-medencei óvodafejlesztési programban vállaltak. Emellett 450 óvoda felújítására biztosítanak keretet, ezek közül közel százat már átadtak.

Autonómiatervezet: az SZNT a székely közösség véleményére is számít

A Székely Nemzeti Tanács (SZNT) közvitára bocsátotta annak az állásfoglalásának a tervezetét, melyben az autonómiatervezete parlamenti elutasítása során felhozott érvekre válaszol. Az SZNT a honlapján közzétett dokumentumban megállapítja, hogy a román parlamentben tavaly decemberben benyújtott székelyföldi autonómiastatútum-tervezetét elutasító határozatok a román Törvényhozási Tanács által megfogalmazott érveken alapulnak. Ezért úgy vélte, a törvénytörvények jogharmonizációját vizsgáló parlamenti szerv véleményezése tekinthető a román állam hivatalos álláspontjának. Az SZNT szerint ez az álláspont számos tévedést, valótlan állítást és az európai értékrendtől idegen értelmezést tartalmaz, melyek cáfolatának joga a székely közösséget illeti meg. Ezért bocsátotta közvitára a törvényhozási tanács érveinek a tételes cáfolatát.

Az anyanyelvi oktatásban és a nyelvhasználatban akar előrelépéseket az RMDSZ

Az anyanyelvű oktatási rendszer erősítése, a valós decentralizáció és a nyelvi jogokat garantáló közigazgatási kódex hatályba léptetése szerepel egyebek mellett az RMDSZ prioritásai között, amelyekhez a szociálliberális kormánykoalíciótól remél támogatást a hétfőn kezdődő őszi parlamenti ülészakban – közölte az MTI-vel Korodi Attila, a párt képviselőházi frakcióvezetője. A frakcióvezető elismerte: az RMDSZ sok esetben védekezni kényszerül: nemcsak saját törvénykezdeményezéseihez kell a maga hétszázalékos parlamenti súlya mellé további több mint 43 százaléknyi támogatást szereznie, politikai

befolyását sokszor a magyarság meglévő jogainak korlátozását célzó – kormányzati vagy ellenzéki – kezdeményezések kivédésére kell fordítania. A prioritási listára most például annak a kormányrendeletnek az utólagos parlamenti módosítása is felkerült, amely előírja, hogy a kisebbségek nyelvén oktató elemi iskolákban is szakképzett román nyelv és irodalom tanároknak kell tanítaniuk a román nyelvet.

Szilágyi: minden külhoni magyar gyermek számára elérhető kell legyen az anyanyelvi oktatás

Minden külhoni magyar gyermek számára elérhető kell legyen az anyanyelvi oktatás, ezt célozza a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program is – jelentette ki Szilágyi Péter, nemzetpolitikáért felelős miniszteri biztos Péderen, ahol köszöntőt mondott a község felújított óvodájának ünnepélyes átadásán. A miniszteri biztos beszédében hangsúlyozta: a magyar kormány a Kárpát-medencei óvodafejlesztési programmal azt akarja üzeni, hogy az anyaország hisz a külhoni magyar közösségek felívelő jövőjében, s ezért segíti a külhoni magyar közösségek által megálmodott tervek megvalósítását. „A magyar óvoda az a választóvonal, amelyen a magyar identitás megtartásának kérdése áll vagy bukik” – jelentette ki Szilágyi Péter. Hozzátette: elsődleges cél, hogy a minden magyar szülővel rendelkező határon túli gyermek számára elérhető legyen az anyanyelvi oktatás. Ennek megvalósítását célozza a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program, amelynek keretében a Kárpát-medencében több mint 150 új bölcsőde és óvoda épül meg, ebből 32 a Felvidéken. A miniszteri biztos rámutatott: az óvodafejlesztési program másik kiemelt célja, hogy keretében olyan intézmények jöjjenek létre, amelyek részint európai szinten is képesek legyenek felvenni a versenyt.

Grezsa: nő a magyar oktatási-nevelési intézményekbe íratott gyermekek száma a Kárpát-medencében

Bár az óvodafejlesztési program még csak az első felében jár, már kezd tendenciává válni, hogy növekszik a magyar nyelvű oktatási-nevelési intézményekbe íratott gyermekek száma a Kárpát-medencei magyar közösségekben – jelentette ki Grezsa István, Kárpátalja fejlesztéséért és a Kárpát-medencei óvodafejlesztési programért felelős miniszteri biztos Inámban, ahol átadta a program keretében felújított helyi magyar nyelvű óvodát. „Azt szeretnénk, hogy minden gyermek, aki magyar vagy vegyes családban születik, lehetőséget és esélyt kapjon arra, hogy magyar oktatási rendszerben találja meg a számítását” – hangsúlyozta Grezsa István, megjegyezve: a program jelzés is abban az irányban, hogy a magyarok újra merjék vállalni önazonosságukat. A miniszteri biztos az MTI-nek elmondta: az óvodaprogramot egy komoly kutatás is kíséri, ennek első megállapításait már ebben a

hónapban közzéteszik, s ennek a kutatásnak a számaiból tűnik ki az, hogy növekszik a magyar oktatási-nevelési intézményekbe íratott gyermekek száma. „Több helyen nemcsak a magyar és a vegyes házasságokban, hanem a többségi nemzethez tartozó családokban született gyermekek számára is a magyar oktatási rendszert választják a szülők” – mutatott rá Greza István.

Greza István: Amikor óvodát építünk, a jövőnket védjük

Amikor keresztény óvodát építünk, a jövőnkről van szó – mondta Greza István miniszteri biztos Rimaszombatban az új református óvoda épületének alapkövetési ünnepségén. Eljött az ideje, hogy merjünk újra magyarok lenni, hogy megérje magyarnak lenni – mondta, hozzátéve: itt most Rimaszombatban sziklára épülő várat építünk, de a gyerekeken, diákon, szüleiken, pedagógusokon múlik, hogy milyen erős szellemiség lesz az óvodában, az épülő alapiskolában, vagy a gimnáziumban. Rimaszombatban márciusra készül el, és 2019 szeptemberétől működhet a Tompa Mihály Református Gimnázium udvarán a magyar kormány támogatásával, 750 ezer eurós összköltségből épülő óvoda. A miniszteri biztos arról is szólt az ünnepségen, hogy Magyarország kormánya újra egy nemzeti közösségbe akarja szervezni a Kárpát-medence magyarságát. Versenyelőnyt szeretnénk kovácsolni abból, ami Trianonban elveszett; az országhatárok nem módosulnak, viszont semmi sem áll az utunkba, hogy a Kárpát-medencét tekintsük újra hazánknak, hogy ugyanúgy otthon érezzük magukat a Felvidéken, mint Székelyföld bármelyik településén – fogalmazott.

Szólít az iskolacsengő

Vajdaság 45 helyi önkormányzatában összesen 44 iskoláskor előtti intézményben, 382 általános és 131 középiskolában kezdődik ma meg a tanév. Nyilas Mihály tartományi oktatási és nemzeti kisebbségi – nemzeti közösségi titkár közleményben állapította meg, hogy várhatóan 17 600 gyerek iratkozik be az idén az elemi iskola első osztályába, illetve 18 634 új középiskolásunk lesz. Kifejtette, hogy az oktatási intézmények lehetőségeikhez mérten az igényeiknek megfelelően felkészültek a tanévkezdésre. A közleményben Nyilas aláhúzta, az általa vezetett titkárság igyekszik ápolni a kisebbségi jogokat az oktatási rendszeren belül is, az iskoláskor előtti felkészítők a szerb mellett magyar, szlovák, román, ruszin és horvát nyelven is folynak, kétnyelvű és idegen nyelvű képzések is vannak. Szólt az újításokról is, az elsősök új tantárgyáról, valamint az ötödikeseket és hatodikosokat érintő tantárgy-változásokról is

A Magyar Nemzeti Tanácsba látogatott Lamberto Zannier

Ismerkedő látogatásra érkezett a Magyar Nemzeti Tanács székházába Lamberto Zannier, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet kisebbségügyi főbiztosa és küldöttsége szerda délután. Hajnal Jenő, az MNT elnöke a találkozót követően elmondta, hogy az EBESZ az elmúlt években sok időt és figyelmet szentelt egyebek mellett az oktatás terén a tankönyvkiadásra és a szerb nyelv módszertanának kidolgozására is. A kisebbségügyi főbiztos, aki először járt Szabadkán kiemelte, hogy a Magyar Nemzeti Tanács által felépített modell más országok kisebbségeinek is irányt mutathat. Az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet mostani látogatása azért is jelentős, mert a Magyar Nemzeti Tanács négy éves mandátumának a végéhez érkezett. Így az EBESZ kisebbségügyi főbiztosával együtt összegezni tudták az eddig elért eredményeket - mondta Hajnal Jenő, az MNT elnöke.

Semjén Zsolt: a kárpátaljai magyarok soha nem követeltek Ukrajnától olyat, amire ne lenne számtalan példa az EU-ban

A magyar nemzet és így a kárpátaljai magyar nemzetrész soha nem követelt Ukrajnától olyat, amire ne lenne számtalan példa az Európai Unióban (EU), így minden, ami a magyar megmaradás érdekében magyar kérés, az evidencia az EU-ban - jelentette ki Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola tanévnyitó ünnepségén hétfőn Beregszászon. Semjén Zsolt a beregszászi református templomban megtartott ünnepségen mondott köszöntőjében hangsúlyozta, ha Ukrajna az EU-ba törekszik, akkor be kell tartania az ott érvényes jogokat, például azt, hogy szerzett jogokat nem lehet visszavenni. Ha valaki be akar kerülni egy klubba, akkor annak szabályait be kell tartania - tette hozzá. A politikus emlékeztetett arra, hogy "Magyarország mindent megtett Ukrajnáért, így elsőként ismertük el az ország függetlenségét, s Magyarország és Orbán Viktor miniszterelnök volt az élharcosa annak, hogy a vízummentességet adjuk meg az ukrán állampolgároknak." Jelezte, Magyarország mindig segítségére van Kárpátaljának és Ukrajnának, amikor arra szükség van, legyen szó akár árvízről, védőoltásokról járványok idején, vagy Kelet-Ukrajnában megsebesült katonák gyermekeinek magyarországi üdültetéséről. "Tehát mindent gesztust megtettünk Ukrajna, az ukrán nép felé, de a megmaradásunk érdekében azokhoz a jogokhoz, amelyeket megszereztünk, egész egyszerűen ragaszkodni fogunk, mert ezek az EU-ban bevett jogok" - emelte ki.

Orosz Ildikó: csak összefogással őrizhető meg a magyar nyelvű oktatás Kárpátalján

Csak összefogással őrizhető meg a magyar nyelvű oktatás Kárpátalján, mert az ukrán hatalom a most kezdődő tanévben megpróbálja majd felszámolni a magyar tannyelvű iskolákat – jelentette ki Orosz Ildikó, a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség (KMPSZ) elnöke a kárpátaljai magyar oktatási nyelvű iskoláinak központi tanévnyitó rendezvényén Beregszászon. Orosz Ildikó hangsúlyozta, hogy rendkívül küzdelmes évet tudhat maga mögött a helyi magyar pedagógustársadalom, miután az ukrán parlament egy évvel ezelőtt elfogadta a nemzetiségek oktatási jogait súlyosan sértő új tanügyi törvényt. Hozzátette, annak ellenére, hogy az oktatási tárca nem teljesítette a kárpátaljai magyar iskolák végzősei számára kilátásba helyezett könnyítésekre vonatkozó ígéreteit, a magyar tanintézetekben végzetek jól teljesítettek az emelt szintű ukrán érettségi vizsgán. Nehezményezte, hogy az ukrán tanügyi hatóságok az oktatási rendszer reformjára hivatkozva igyekeznek mindent elkövetni a magyar nyelv és identitásőrző tantárgyak kiszorítására az oktatásból. Ennek tükrében Orosz Ildikó jelentős győzelemként értékelte, hogy a KMPSZ-nek sikerült hivatalosan engedélyeztetni magyarországi ábécéskönyv és hozzá tartozó munkafüzetek használatát a kárpátaljai magyar iskolák első osztályaiban. A szakember biztatónak nevezte, hogy idén sem csökkent a magyar iskolákba beiskolázott tanulók száma, így több mint kétezer elsős kezdi el az új tanévet Kárpátalján.

Természetes törekvése a horvátországi magyaroknak az azonos lehetőségek kivívása

Természetes törekvése a horvátországi magyaroknak, hogy ugyanolyan lehetőségeik legyenek, mint a magyarországi horvátoknak – mondta Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi, nemzetiségi kapcsolatokért és az üldözött keresztények megsegítéséért felelős államtitkára kedden telefonon az MTI-nek. A politikus a Horvátországi Magyar Oktatási és Művelődési Központ (HMOMK) ünnepélyes tanévnyitóján vett részt Eszéken. A HMOMK az egyetlen magyar tannyelvű középiskolai központ Horvátországban, amely falai között óvoda és általános iskola is működik. Az államtitkár kiemelte, hogy Magyarországon három horvát iskolaközpont van: Pécsen, Hercegszántón és Budapesten, valamint most indult egy új óvoda és általános iskola Szombathelyen is. Az elmúlt nyolc-kilenc év (magyarországi) nemzetpolitikája nagyon sok lehetőséget biztosított a magyarországi horvátok számára – tette hozzá. „Arra biztattam Andócsi Jánost, a HMOMK igazgatóját, valamint Jankovics Róbertet, a horvát parlament magyar kisebbségi képviselőjét, a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közösségének (HMDK) elnökét, hogy a horvát kormányon és parlamenten, valamint a magyar közösségen keresztül, erősítsék az eszéki iskolaközpontot, amely remélhetőleg hamarosan egy kollégiummal bővül” – hangsúlyozta.

Potápi: radikális váltás történt a nemzetpolitikában az elmúlt nyolc évben

Az Orbán-kormány 2010 után radikális váltást hajtott végre a nemzetpolitikában, kiemelten támogatja a külhoni magyar szervezeteket, segíti a szülőföldön való megmaradást, különösen odafigyel a fiatalokra és a családokra - hangoztatta Potápi Árpád szombaton az ausztriai Felsőpulyán, ahol egy a magyar szervezetek által rendezett, kétnapos konferenciát nyitott meg. A Miniszterelnökség nemzetpolitikai államtitkára szerint a legfontosabb nemzetpolitikai intézkedések közé tartozott a kettős állampolgárságról szóló törvény és új alaptörvény elfogadása. Hangsúlyozta, hogy a kettős állampolgárságnak köszönhetően a magyar állampolgárok száma több mint egymillióval bővült, a 2018-as országgyűlési választás pedig szavai nemzeti választás volt. A XV. Kufstein Tanácskozás elnevezésű konferenciát megnyitva Potápi Árpád úgy fogalmazott: folytatni kívánják az elmúlt években megkezdett Kárpát-medencei bölcsőde és óvodaépítési programot annak érdekében, hogy minden magyar gyökerekkel rendelkező kisgyermek magyar óvodába járhasson. Szavai szerint támogatják a magyar iskolákat is, sőt hosszabb távon az a cél, hogy a lehető legtöbb helyen olyan oktatási centrumok jöjjenek létre, amelyekben nemcsak az alapfokú oktatás jelenik meg, de középiskola, szakiskola is működik majd.

